

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0420U101401

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 02-10-2020

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Можарівська Інна Анатоліївна

2. Mozharivska Inna A

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 03.00.16

Назва наукової спеціальності: Екологія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 17-09-2020

Спеціальність за освітою: Агрономія

Місце роботи здобувача: Поліський національний університет

Код за ЄДРПОУ: 00493681

Місцезнаходження: Старий бульвар, 7, м. Житомир, Житомирський р-н., Житомирська обл., 10008, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 14.083.01

Повне найменування юридичної особи: Поліський національний університет

Код за ЄДРПОУ: 00493681

Місцезнаходження: Старий бульвар, 7, м. Житомир, Житомирський р-н., Житомирська обл., 10008, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Поліський національний університет

Код за ЄДРПОУ: 00493681

Місцезнаходження: Старий бульвар, 7, м. Житомир, Житомирський р-н., Житомирська обл., 10008, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 34.35

Тема дисертації:

1. Агроекологічна оцінка вирощування енергетичних культур в умовах радіоактивного забруднення Полісся України
2. Agroecological assessment of cultivation of energy crops against the backdrop of radioactive contamination of Ukrainian Polissia

Реферат:

1. Об'єкт дослідження – процес накопичення радіонуклідів енергетичними культурами, формування біомаси та енергоемності в умовах радіоактивного забруднення Житомирського Полісся. Мета дослідження – фітореабілітація ґрунтів шляхом вирощування енергетичних культур для отримання екологічно безпечної біосировини на основі вивчення впливу забруднення радіонуклідами та важкими металами, енергетичної та економічної ефективності. Методи дослідження – аналітичний, польовий, вимірювально-ваговий, порівняльно-розрахунковий, статистичний. Теоретичні і практичні результати – для відтворення родючості дерново-підзолистого супіщаного ґрунту зони Полісся України, забрудненого радіонуклідами, важкими металами та для отримання екологічно безпечної продукції з енергетичних рослин рекомендуємо

господарствам різних форм власності вирощувати міскантус гігантський, сільфій пронизанолистий та сіду багаторічну. Новизна – вперше на забруднених радіонуклідами дерново-підзолистих супіщаних ґрунтах зони Полісся України встановлені особливості міграції радіонуклідів в ланці «ґрунт-рослина» при вирощуванні енергетичних культур для виготовлення біопалива залежно від удобрення; доведено, що вміст ^{137}Cs , ^{90}Sr та важких металів у ґрунті та рослинах не перевищує межі ДР-2006; визначено вплив мінеральних добрив на продуктивність енергетичних культур в умовах радіоактивно забруднених ґрунтів. Ступінь упровадження – результати дисертаційного дослідження використовуються Житомирською філією державної установи «Інститут охорони ґрунтів України» для проведення семінарів працівникам наукових і природоохоронних установ, організацій, фермерських господарств, написання наукових звітів. Результати досліджень були використані Житомирською обласною адміністрацією при розробці Стратегії розвитку Житомирської області на період до 2027 року та Плану заходів на 2021–2023 роки з її реалізації. Результати дисертаційної роботи були впровадженні у навчальний процес.

2. Object of study – the process of radionuclides accumulation by energy crops, biomass and energy consumption formation in the conditions of radioactive contamination of Zhytomyr Polissia. The aim of the study – soil phytorehabilitation by growing energy crops to obtain environmentally friendly biomaterials based on the study of the radionuclides and heavy metals contamination impact, energetical and economic efficiency. Research methods – analytical, field study, weight measuring, comparative, statistical. Theoretical and practical results – we recommend farms of various forms of ownership: to grow *Miscanthus giganteus*, sylvph pronyzanolisty and perennial sedge to restore the fertility of soddy podzolic sandy soil in the Ukrainian Polissia region, contaminated with radionuclides, heavy metals and to obtain environmentally friendly products from energy plants. Novelty – for the first time the peculiarities of radionuclide migration in the «soil-plant» link during cultivation of energy crops for biofuel production depending on fertilizers have been established on radionuclide-contaminated soddy podzolic sandy soils of the Ukrainian Polissia; it has been proved that the content of ^{137}Cs , ^{90}Sr and heavy metals in soil and plants does not exceed the limit of DR-2006 (Acceptable levels); the influence of mineral fertilizers on the productivity of energy crops in the conditions of radioactively contaminated soils has been determined. The degree of implementation – the results of the dissertation research are used by the Zhytomyr department of the state institution «Institute of Soil Protection of Ukraine» to conduct seminars for employees of scientific and environmental institutions, organizations, farms, during writing scientific reports. The results of the research were used by the Zhytomyr Regional State Administration during developing the Development Strategy of the Zhytomyr Region for the period up to 2027 and the Action Plan for 2021–2023 for its implementation. The results of the dissertation were implemented in the educational process.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Романчук Людмила Донатівна
2. Romanchuk Liudmyla D.

Кваліфікація: д. с.-г. н., 03.00.16

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Рахметов Джамал Бахлулович
2. Rakhmetov Dzhamal B.

Кваліфікація: д. с.-г. н., 06.01.09

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Слюсар Іван Тимофійович
2. Sliusar Ivan T

Кваліфікація: д.с.-г.н., 06.01.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ключевич Михайло Михайлович

2. Kliuchevych Mykhaylo M.

Кваліфікація: д. с.-г. н., 06.01.11

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Тараріко Юрій Олександрович

2. Tarariko Yuriy O.

Кваліфікація: д. с.-г. н., 03.00.16

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

